

In memoriam

Антоније Шкокљев 1923-2018.

Члан Издавачког савета часописа „MEDICAL DATA“

Славица Жижих-Борјановић

Antonije Škokljev 1923-2018.

Academician M.D. Antonije Škokljev, a retired general, was born in the village D'mbeni, Kostur Region in Aegean Macedonia, now in Greece. Dr. Škokljev received his education in Kostur, Sofia and Belgrade and also fought in the Second World War in aid of Yugoslavia's liberation. Dr. Škokljev graduated from the Belgrade Medical School specializing in maxillofacial and oral surgery and worked in Belgrade and in other medical centers in Europe. Dr. Škokljev is a Doctor of Medical Sciences and an expert member of the World Health Organization.

Dr. Škokljev has authored more than 260 scientific and other research papers and ten books from which the following deserve special attention: "Simplified technique for immobilization of jaws in modern wars", his doctoral dissertation in 1964; "The Olympian Gods from Serbia" (1998), and a number of other works he has researched and written about on the Paleolithic era.

Following his specialization in the People's Republic of China, in 1989, Dr. Škokljev established the International Post graduate School for Traditional Medicine at the European Center for Peace and Development where he served as director.

Dr. Škokljev is a member of the Macedonian Academy of Sciences and Art, member of the Academy for Medical Sciences, Serbian Medical Association in Belgrade, and member of the American International College for Acupuncture and Electrotherapy. He is also active in paleo-linguistic research in the Balkans and has received many certificates of merit, awards and acknowledgements from his peers.

Рођен је 24. 9. 1923. године у селу Дамбени (Костур) у Егејској Македонији у Грчкој. У родном крају завршио је класичну гимназију 1942. а пошто је окупатор спалио село маја 1943. ступио је у Народноослободилачку војску Југославије у којој остаје до 15. 12. 1945. Као војни студент уписао је Медицински факултет у Београду и дипломирао са просечном оценом 9,1. Специјализацију из максиларно-лицне хирургије положио је са одличним успехом 1962. а специјализацију из оралне хирургије 1970. Усавршавао се у Цириху, Стокхолму и Лондону. Докторску дисертацију одбранио је 1964. као први на Војномедицинској академији. Радни век провео је на Војномедицинској академији, био је професор и добио је статус истакнутог стручњака ЈНА. Пензионисан је у чину генерал-мајора 31. 12. 1986. године.

Проф. Шкокљев је дао огроман допринос у научном погледу и наставној делатности. Основао је и руководио Клиником за максиларно-лицну и оралну хирургију Војномедицинске академије 1972. године која је веома брзо постала позната у Југославији као центар за лечење, наставу и истраживачки рад.

Године 1973/1974. изучавао је традиционалну кинеску медицину у Пекингу, Шангају и Кантону тражећи одговор на питање зашто настаје болни синдром. Први је у Југославији применио клиничку и експерименталну терапију и анестезију акупунктуром. После пензионисања проф. Шкокљев је 1988. године основао „ЕЦПД међународну специјалистичку

школу за традиционалну медицину и акупунктуру“ при Европском центру за мир и развој Универзитета за мир Уједињених нација са седиштем у Београду.

Објавио је више од 260 радова из медицине и стоматологије у земљи и иностранству, као и 10 књига у Србији и по једну у Немачкој и у Грчкој. Аутор је три научна филма у продукцији „Застава филма“. Одликован је седам пута. Проф. Шкокљевић додељена је „Медаља др Владан Ђорђевић“ за најбољег хирурга, поводом 170. годишњице Војномедицинске академије (2014).

Члан је АМН СЛД (1976) и Македонске академије наука и уметности (1986).

Књижевна стваралаштво Антонија Шкокљевића

Посебно интересовање за древни антички свет, уз знање старогрчког и грчког језика које је понео из младости, мотивисало је проф. Шкокљевића да се већ неколико деценија бави лингвистичким истраживањима Балкана, посебно Србије и Македоније. У ова истраживања укључио је и свога сина, др Ивана Шкокљевића, професора Електротехничког факултета Универзитета у Београду. Полазећи од сопствене, оригиналне претпоставке да у вези с најстаријом доказаном цивилизацијом у Европи (Лепенски вир, Старчево, Винча) постоји и одговарајући језик, установљени су и публиковани веома занимљиви, оригинални налази. Велики део ономастике Паноније, на пример, не припада санскритском језику. Етимологија је изворно палеобалканска, што се да закључити из старогрчког језика. У књигама и радовима на српском и енглеском језику извршена је локализација и убикација мита о Зевсу, Хераклу, космогонији и теогонији, која је позната преко Хомера и Хесиода. Локализована су у наше просторе Хомерова праисторијска племена Хиперборејаца, које су у 13. веку п.н.е. с ових простора потисли Скити, Дорци и Илири. Ова племена, као нпр. Еоли (Лапити, Мосиники, Македонци, Минији), преселила су се у Македонију и Грчку и дала печат тзв. грчкој култури. Њихови називи, међутим, опстају овде и после њих, о чему сведочи оригинални *pattern* коју мит оставља у географским појавама у региону, које обједињује сачувана, општепозната митска прича. Ово је препознао проф. Шкокљевић, а резултат његових дугогодишњих лингвистичких истраживања Балкана, посебно Србије и Македоније, приказан је у низу књига и студија: *Богови Олимпа из Србије* (са сином, 1998, 2006), *Придонец на Македонија на светската цивилизација* (са С. Н. Катинићем, 2004), *Од Панонија до Егеј* (са С. Н. Катинићем, 2007), *Античке легенде Паноније* (са сином, 2007), *Митолошки водич Дунавом* (са сином, 2009), *Macedonia in Ancient Times* (са С. Н. Катинићем и Р. Стефановићем, 2010), *Праисторија централног Балкана* (2011), *Сјајот на древната Македонија* (2011), *The Mithologic Tourist Guide along the DANUBE* (са сином, 2012), *The Balkans and Macedonia* (са С. Н. Катинићем и Р. Стефановићем, 2014).

Овај дугогодишњи рад проф. Шкокљевића запазило је Удружења књижевника Србије, које га је 2006. године изабирало за свог члана, а 25. децембра 2010. године доделило Повељу за животно дело.

Имајући у виду значајан допринос проф. Антонија Шкокљевића у развоју здравства у Србији, у интеграцији традиционалне и савремене медицине, у образовању генерација лекара, у науци и хуманизацији професије и своје околине, у успешној публицистици, и то у потпуно диспаратној области и у његовим више него зрелим годинама, Научна група за превентивну и мултидисциплинарну медицину и група стоматолога чланова АМН СЛД предлажу академика, проф. др Антонија Шкокљевића, генерал-мајора у пензији, за доделу годишње награде за животно дело, уверени у то да он ту награду у потпуности заслужује. (*Проф. др Војислав Поповић*, Закључак предлога за доделу Награде за животно дело СЛД академику Антонију Шкокљевићу).

Јокановић В. „Лекари у уметности, култури и хуманости Србије почетком XXI века“. Секција за уметност, културу и хуманост СЛД и Уметничка секција ДЛВ СЛД. Београд–Нови Сад. 2017. стр 124–125.